

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Tamás - Dr. Gyüre Ügyvédi Iroda (fél címe 2, ügyintéző: dr. Tamás Ildikó ügyvéd) által képviselt felperes neve (.....) felperesnek a dr. Kazinczy Gábor kamarai jogtanácsos által képviselt alperes neve (.....) alperes ellen személyes adat kiadása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. május 28. napján kelt 66.P...../2019/12-I. számú ítélete ellen a felperes 15. és 19. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és mellőzi a felperest illeték fizetésére vonatkozó rendelkezést, egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 (Tízezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság - megismételt eljárásban hozott - ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy az adóhatóság felhívására fizesse meg a le nem rótt 36.000 forint eljárási illetéket, valamint 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 100.000 forint perköltséget.

A releváns tényállás szerint a felperes 1999. évtől kezdve személyes adatainak kiadását kérve számos eljárást indított különböző hatóságok, hivatalok, minisztériumok, önkormányzat, ügyészség, illetve bíróság előtt és e célból többször fordult az alpereshez is. A jelen eljárás alapját a 2014. szeptember 16. napján írt adatigénylés képezi, amiben azt kérte, hogy az alperes adja meg a személyéhez kötött adatok kezelését történeti nyilvántartásban, továbbá, hogy polgári- és katonai szinten, bel- és külföldi vonatkozásban milyen számlák, számlaszámok és off-shore cégek voltak, vannak személyéhez kötve. Az alperes 2014. szeptember 23. napján kelt válaszában tájékoztatta a felperest, hogy személyével kapcsolatban nem végez jogellenes adatkezelést.

A felperes módosított keresetét az elsőfokú bíróság 66.P...../2015/10. számú ítéletével elutasította. Részben azért, mert álláspontja szerint az alperes jogszerűen járt el a válaszában, részben ezért, mert a felperes a perben olyan adatok kiadását is kérte, melyeket a perindítás alapjául szolgáló nem tartalmazott.

A felperesi fellebbezés folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 8.Pf...../2015/6. számú részítéletével az elsőfokú ítéletnek a pert megelőző adatigénylést meghaladó adatokkal kapcsolatos keresetet elutasító rendelkezését helybenhagyta, mert a perben nem bővíthető a kért személyes adatok köre. Ezt meghaladó részében az ítéletet hatályon kívül helyezte, és ebben a körben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította, tekintettel arra, hogy a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény (Nbtv.) 48. § (1) bekezdésén alapuló megtagadás okainak bírósági vizsgálata nem csak a közérdekű adatok, hanem a személyes adatok esetében is szükséges. Az Alkotmánybíróság 2/2014. (I. 21.) számú határozatára

figyelemmel előírta a törvényszéknek, hogy objektíve vizsgálja felül, hogy az alperes a törvényben biztosított jogait rendeltetésszerűen gyakorolta-e.

A folytatódó eljárásban a megtagadás jogszerűségének alátámasztására az alperes csatolta a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságához (NAIH) írt levelét, annak zártan kezelését kérve és úgy nyilatkozott, hogy a felperes érdemi tájékoztatása nemzetbiztonsági érdeket sértene. Az elsőfokú bíróság 66.P...../2016/10-I. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy közölje a felperessel a nyilvántartása által kezelt adatok alapján polgári és katonai szinten, bel- és külföld vonatkozásában milyen számlák, számlaszámok és off-shore cégek voltak, vannak felperes személyéhez kötve. Az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdését, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 15. § (1) és (4) bekezdését, 16. § (1) bekezdését, 19. §-át, 22. § (1) bekezdését, továbbá az Nbtv. 48. § (1) bekezdését idézve kifejtette, miszerint alperesi magatartásra visszavezethetően nem tudott meggyőződni arról, hogy a tájékoztatás megtagadásának jogszabályi feltételei fennállnak-e. Az alperes fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Ítéltábla 8.Pf...../2017/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította. Indokolása szerint az alperes szakmai döntési jogkörébe tartozik annak megítélése, hogy a felperes számára az adatok megismerhetőek-e, és a rendelkezésre álló iratok alapján nem állítható az, hogy az alperes rendeltetésellenesen gyakorolta mérlegelési jogkörét, amikor a felperes tájékoztatás iránti kérelmének teljesítését a válaszában tartalma szerint megtagadta nemzetbiztonsági érdekből.

A döntés ellen a felperes felülvizsgálati kérelemmel élt. A Kúria Pfv.IV...../2017/10. számú ítéletével a jogerős ítéletet - az első és másodfokú eljárási költség viselésére is kiterjedően - hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Határozatában előírta a bíróságnak, hogy a megismételt eljárásban nyilatkoztassa meg az alperest arról, hogy a 66.P...../2016/3. számú beadványa mellékleteként csatolt irat zártan történő kezelését mi indokolja, az milyen fajta titkot tartalmaz. Ennek tisztázását követően kell eljárnia az elsőfokú bíróságnak a Pp. 119. § (1) vagy (2) bekezdésében meghatározottak szerint, vagy a jogszabályi feltételek fennállásának hiányában biztosítani az irat megismerését a Pp. 3. § (6) bekezdése és a Pp. 119.§ (1) bekezdése első fordulata alapján.

A folytatódó eljárásban a felperes változatlanul kérte megadni, hogy polgári- és katonai szinten, bel- és külföldi vonatkozásban milyen számlák, számlaszámok és off-shore cégek voltak, vannak a személyéhez kötve az alperesi nyilvántartásban, fenntartotta a pert megelőző kérelmében nem szereplő adatokkal kapcsolatos kérelmét, továbbá arra is kérte kötelezni az alperest, hogy nyilatkozzon gyűjtöttek-e titkosszolgálati eszközökkel adatokat a felperesről, ha igen milyen felhatalmazás alapján és milyen céllal.

Felperes előadta, hogy valamiért nem alkalmazzák, nem mondják a szemébe, de valamilyen okból valaki vagy valami „persona non grata”-vá teszi, és hosszú idő óta csak azt szeretné megtudni, hogy miért van ez. Az alperes ellenkérelme a kiegészített kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság a keresetet nem találta alaposnak.

A kúriai iránymutatás szerint a törvényszék nyilatkoztatta az alperest, de miután nem adott értékelhető magyarázatot arra, hogy mi indokolja az irat zártan kezelését, és az milyen fajta titkot tartalmaz, ezért ismertette az iratot. Megállapította, hogy az irat tájékoztató jellegű csupán, továbbá, hogy az maga nem, de a megkeresésben foglaltak megvizsgálása érdekében kitöltött adatkérő lap 2014. december 31-ig terjedő érvényességi idővel „szigorúan titkos” minősítésű, és „különösen fontos” kezelési utasítással van ellátva. A dokumentum rögzítette, hogy az adatkérő lap a 2011. évi CXI. tv. 23. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott adatot tartalmaz. A felhívott jogszabályhely

kimondja, hogy még az alapvető jogok biztosa a nemzetbiztonsági szolgálatokat érintő vizsgálata során sem tekinthet be a nemzetbiztonsági szolgálatok által titkos információgyűjtésre használt eszközök és módszerek működésének és működtetésének műszaki-technikai adatait tartalmazó vagy az azokat alkalmazó személyek azonosítását lehetővé tevő iratba. Ekként az az Infotv. 71. § (3) bekezdésének hatálya alá tartozik.

Az indokolás kitért rá, miszerint az alperes főigazgatója kiemelte, hogy a korábbi BM III/I. Csoportfőnökség által kezelt dokumentumok túlnyomó része a Történeti Hivatal, illetőleg az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárában található meg. Az alperes kezelésében csak azok az iratok maradtak, melyeknek minősítéssel történő védelme a 2003. évi III. törvény 2. §-ában meghatározottak szerint indokolt. A főigazgató azt is megfogalmazta, hogy a kérelmező felperes kifejezett tájékoztatását az Infotv. 19. §-a és az Nbtv. 48. § (1) bekezdése alapján tartalmilag megtagadták. Fentiekre tekintettel a felperes eredeti keresete, miszerint az alperes tájékoztassa arról, hogy a történeti nyilvántartás szerint személyével, illetve személyéhez köthető vállalkozásokkal kapcsolatban milyen adatokat kezel, illetve milyen számlaszámok és off-shore cégek köthetők belföldi és külföldi vonatkozásban, polgári és katonai szinten a nevéhez nem teljesíthető.

Az Infotv. biztosítja, hogy az érintett jogosult, hogy az adatkezelő és az annak megbízásából vagy rendelkezése alapján eljáró adatfeldolgozó által kezelt személyes adatai vonatkozásában az e törvényben meghatározott feltételek szerint az adatkezeléssel összefüggő tényekről az adatkezelés megkezdését megelőzően tájékoztatást kapjon (a továbbiakban: előzetes tájékozódáshoz való jog), kérelmére személyes adatait és az azok kezelésével összefüggő információkat az adatkezelő a rendelkezésére bocsássa (a továbbiakban: hozzáféréshez való jog). E kérését az adatkezelő az Infotv. 9. és 19. §-aiban foglaltak szerint tagadhatja meg. Korlátozó törvény a Nbtv. is, melynek 48. §-a alapján megtagadható a kérelem. Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a 2/2014. (I. 21.) AB határozatnak megfelelően megvizsgált, a főigazgatónak a döntés feltételére hivatkozás megalapozott volt a felperesi kérelem esetében. Utalt rá, miszerint 8.Pf...../2017/4. számú ítéletében az ítéletábra is rámutatott, hogy az alperes ebben a konkrét ügyben külön részletes tájékoztatást adott a NAIH-nak. A felolvasott, illetve ismertetett levél tartalma alapján az adatkezelő alperes a törvényben biztosított jogait rendeltetésszerűen gyakorolta és a kérelem megtagadásakor nem utalhatott arra, hogy kezel-e adatokat vagy sem. Mindezeket értékelve a törvényszék a felperes alapperben elbírálnak keresetét elutasította.

Elutasította az elsőfokú bíróság a Fővárosi Ítéletábra 8.Pf..../2015/6. számú részítéletével jogerőssé vált 66.P..../2015/10. számú ítéletben a felperes tájékoztatás adása iránti kérelmet meghaladó és ismételten előterjesztett kereseti kérelmét. Elutasításra került a felperes jelen eljárásban előterjesztett azon kérelme is, hogy az alperes nyilatkozzon gyűjtöttek-e titkosszolgálati eszközökkel adatokat róla, ha igen milyen felhatalmazás alapján és milyen céllal, mert erre vonatkozó információ kérés nem szerepelt a 2014. szeptember 16. napján kelt adatigénylésében.

A döntés ellen a felperes fellebbezett, elsődlegesen a határozat hatályon kívül helyezését indítványozta, másodlagosan azt kérte, hogy az ítéletábra az ítélet megváltoztatásával kötelezze valamennyi keresetben kért adat kiadására az alperest.

Álláspontja szerint az ítélet sérti az Infotv. 19. §-át, az Nbtv. 48. §-át, valamint a Pp. 206. § (1) bekezdését. Kifejtette, hogy a törvényszék nem tett maradéktalanul eleget a kúriai ítélet 13. pontjában foglaltaknak, mert a csatolt irat ismertetésre került ugyan, azonban tartalma nem ad rá magyarázatot, hogy az adatkiadás megtagadásának mi a konkrét oka, az milyen fajta titkot tartalmaz. Az iratmegismerési jog gyakorlásának tisztázatlansága miatt a bíróság jelenleg sincs

abban a helyzetben, hogy a megtagadás jogszerűségét, feltételeinek fennállását megítélhesse. Az sem állapítható meg, hogy az alperes vezetője jogszerűen gyakorolta-e jogkörét, amikor a tájékoztatást nemzetbiztonsági érdekre hivatkozással megtagadta. A törvényszéknek felül kellett volna vizsgálnia a döntés megalapozottságát valamennyi adatfajta tekintetében. Sérelmezte, hogy az ítélet 8. oldalán az eljárás bírósága az ítélet táblájának hatálytalan 8.Pf...../2017/4. számú ítéletére hivatkozik. Nem találta értelmezhetőnek és indokoltnak sem azt az ítéleti megállapítást, miszerint a bíróság úgy ítélte meg, hogy a 2/2014. (I. 21.) AB határozatnak megfelelően megvizsgált, a főigazgatónak a döntés feltételére hivatkozás megalapozott volt a felperesi kérelem esetében. Hiányolta, hogy annak sem adta indokát a bíróság mi alapján és milyen okból mondta ki azt, hogy az alperes a kérelem megtagadásakor nem utalhat arra, hogy kezel-e adatokat vagy sem. Megítélése szerint a törvényszék akkor járt volna el megfelelően, ha tisztázza az alperes jogszerűen akadályozza-e évek óta a felperest az adatmegismerési joga gyakorlásában, ha ellenőrzi az alperesi állítások jogszabályi alátámasztottságát és levonja a megfelelő jogkövetkezményeket. Rámutatott, hogy az említett feltételek tisztázásának nélkül nem hozható megalapozott érdemi döntés. Végül téves az illetékről szóló rendelkezés is, mivel az eljárás illetékmentes.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult, annak helyes indokaira tekintettel.

A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A fellebbezés kis részben, az eljárási illeték tekintetében alapos.

A másodfokú bíróság az eljárás újabb megismétlésére okot adó lényeges eljárási szabálysértést nem észlelt, ezért a fellebbezést érdemben bírálta el. Az elsőfokú bíróság keresetet elutasító döntésével az ítélet táblájának egyetértett, így sem a határozat hatályon kívül helyezésére, sem érdemi megváltoztatására nem látott indokot.

Előjáróban szükséges hangsúlyozni, hogy az Infotv. alapján peres eljárást kizárólag olyan személyes adatokról való tájékoztatás érdekében lehet kezdeményezni, melyeket a felperes a pert megelőző kérelmében megfogalmazott, mert ez elengedhetetlen feltétele a bírósághoz fordulásnak. Erre tekintettel a tárgyi ügyben csak arra irányulhatott a kereset, hogy az alperes adja meg a felperes személyéhez kötött adatok kezelését történeti nyilvántartásban, továbbá, hogy polgári- és katonai szinten, bel- és külföldi vonatkozásban milyen számlák, számlaszámok és off-shore cégek voltak, vannak a személyéhez kötve, mert pontosan ez szerepelt a 2014. szeptember 16. napján alpereshez intézett tájékoztatás nyújtása iránti megkeresésben. Ennek okán a fenti adatigénylést meghaladó kereseti kérelmeket helytállóan utasította el a törvényszék, és ebben a körben a fellebbezés nem is fejtett ki külön érveket, de tekintettel arra, hogy a felperes mindenre kiterjedően támadta a döntést és valamennyi előterjesztett kereseti kérelmére vonatkoztak első- és másodlagos fellebbezési kérelmei, ezért a másodfokú bíróságnak érintenie kellett ezt a kérdést.

A másodfokú bíróság nem osztotta azt a felperesi érvelést, hogy az eljárás bírósága nem tett eleget a kúriai döntésben előírtaknak. A törvényszék az iránymutatást követve nyilatkoztatta az alperest, majd miután nem kapott tőle értékelhető magyarázatot a titok mibenlétét illetően, feloldotta a 66.P...../2016/3. számú alperesi beadvány mellékleteként csatolt irat, a NAIH felperes adatigénylésével kapcsolatos megkeresésére küldött válaszlevél zártan kezelését és a felperes számára is megismerhetővé tette annak tartalmát. A szóban forgó dokumentum, amint azt a törvényszék is rögzítette tájékoztató jellegű, nem tartalmaz konkrétumot, abból egyértelműen

kitűnik, hogy az alperes nem titokvédelem miatt tagadta meg a tájékoztatást, de ez kiderült a korábbi előadásából is, hiszen nemzetvédelmi indokokra hivatkozott.

A Kúria az elsőfokú eljárás lényeges eljárási szabálysértése miatt érdemben nem vizsgálta a másodfokú ítéletet, ennek okán alappal nem kifogásolható, hogy a támadott elsőfokú ítélet visszautalt a 8.Pf...../2017/4. számú ítéletre.

Az Infotv. biztosítja, hogy az érintett tudomást szerezhessen arról, hogy személyes adatait az adatkezelő birtokolja-e, milyen célból és milyen körben kezeli, meggyőződhessen az adatkezelés törvényességéről, jogszerűségéről. Így többek között az Infotv. 14. § a) pontja szerint az érintett kérelmezheti az adatkezelőnél tájékoztatását személyes adatai kezeléséről, amit a 16. § (1) bekezdése értelmében az adatkezelő csak a 9. § (1) bekezdésében, valamint a 19. §-ban meghatározott esetekben tagadhat meg. A 19. § értelmében az érintett 14-18. §-ban meghatározott jogait törvény korlátozhatja pontosan meghatározott érdekből. Ilyen korlátozó törvény az Nbtv. is, aminek a 48. § (1) bekezdése szerint a nemzetbiztonsági szolgálatok által kezelt adatokról, és a 46. §-ban meghatározott adattovábbítási nyilvántartásból az érintett kérelmére történő tájékoztatást, a személyes adatainak törlését, valamint a nemzetbiztonsági szolgálat által kezelt közérdekű adat megismerésére irányuló kérelmet a nemzetbiztonsági szolgálat főigazgatója - nemzetbiztonsági érdekből vagy mások jogainak védelme érdekében - megtagadhatja.

E szabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló, indítvány elutasításáról döntött a 2/2014. (I. 21.) AB határozat, kimondva, miszerint alkalmazásánál alkotmányos követelmény, hogy a nemzetbiztonsági szolgálat főigazgatója nem szabad belátása alapján, hanem csak akkor tagadhatja meg a tájékoztatást, ha annak teljesítése nemzetbiztonsági érdeket sértene vagy mások jogát sértené; a bíróság felülvizsgálja a főigazgató nemzetbiztonsági érdek vagy mások jogainak sérelmére, mint a megtagadási döntés feltételére való hivatkozása megalapozottságát. Az alperes a megtagadás jogszerűségét az Infotv. 19. §-ával, illetve az Nbtv. 48. § (1) bekezdésével indokolta. Ezért a jelen ügyben azt kellett vizsgálni, hogy az alperes vezetője a jogkörét rendeltetésszerűen gyakorolta-e, mivel a 2/2014. (I.21.) AB határozat értelmében a bíróság köteles felülvizsgálni a főigazgatónak a megtagadási döntés feltételére való hivatkozása megalapozottságát valamennyi adatfajta esetében.

Az alperes - azon túl, hogy az Nbtv. 48. § (2) bekezdése szerint az adatkérésekről és elutasításuk indokairól évente tájékoztatja a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságot - ebben a konkrét ügyben részletes tájékoztatást adott a NAIH-nak. Az iratot először az elsőfokú bíróság alperesi indítványra zártan kezelte, majd a kúriai útmutatásnak megfelelő eljárást követően az ilyen kezelést megszüntette és az iratot a felperes által is megismerhetővé tette. A másodfokú bíróság is megvizsgálta az iratot az alperesi döntés megalapozottságának a felülvizsgálata érdekében, és annak alapján is úgy ítélte meg, hogy az adatkezelő alperes a törvényben biztosított jogait rendeltetésszerűen gyakorolta. Alaposnak találta az alperesnek azt az érvelését is, miszerint tájékoztatási gyakorlatának az a szakmai indoka, hogy megakadályozza a nemzetbiztonsági érdekeket sértő, átvilágító jellegű megkereséseket, a műveleti nyilvántartás titkossága a titkosszolgálati tevékenység alapfeltétele, és a kérelem megtagadásakor arra sem utalhat, hogy kezel-e adatot az érintettől. Az utóbbi indokot az magyarázza, hogy már önmagában az adat kezeléséről szóló információ is betekintést engedne a titkosszolgálati tevékenységre, aminek így épp a lényege, vagyis a titkos jellege kerülhetne veszélybe, ami nemzetvédelmi kockázatot rejthetne magában.

Annak megítélése, hogy a kért adatok megismerhetőek-e a felperes számára, az alperes szakmai

döntési jogkörébe tartozik, és a rendelkezésre álló iratok alapján nem állítható az, hogy az alperes rendeltetésellenesen gyakorolta mérlegelési jogkörét, amikor a felperes tájékoztatás iránti kérelmének teljesítését a válaszában tartalma szerint megtagadta nemzetbiztonsági érdekből. Ezért a kereset elutasításának volt helye.

Megalapozottan támadta ugyanakkor a fellebbezés az ítélet illetékfizetésre kötelező rendelkezését, mert az eljárás az Itv. 57. § (1) bekezdés o) pontja alapján tárgyi illetékmentességet élvez, így ebben a tekintetben a döntés korrigálásra szorult.

A fentiek tükrében a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásával részben megváltoztatta és mellőzte a felperest illeték fizetésére vonatkozó rendelkezést, egyebekben helybenhagyta.

Az ügy érdemében eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 239. §-a és 78. § (1) bekezdése szerint köteles megfizetni az alperesnek a másodfokú eljárással felmerült költségét, ami a képviselőt ellátó jogtanácsos 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a alapján áfa nélkül megállapított munkadíját tartalmazza.

Az eljárás tárgyi illetékmentessége folytán fellebbezési illetékről nem kellett rendelkezni.

Budapest, 2019. december 3.

. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Pullai Ágnes s.k.
előadó bíró

. Mózsik Tímea s.k.
bíró